

Sedláček, Martin; Skutil, Martin

**Reflexe problémů pedagogiky v dizertačních pracích studentů
Doktorských studijních programů**

*Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. U, Řada
pedagogická.* 2004, vol. 52, iss. U9, pp. 205-206

ISBN 80-210-3452-1

ISSN 1211-6971

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/104752>

Access Date: 29. 11. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

o možnostech výchovy ve volném čase, jejíž moderátorkou byla Dana Knotová, zaznělo deset příspěvků a otevřeně diskuse se zúčastnili další přítomní. Referující se věnovali významu volnočasových aktivit v prevenci sociálně patologických jevů, proměnám institucí zabývajících se výchovnými aktivitami ve volném čase, přípravě pedagogů volného času a úloze dalších profesí nově v České republice vstupujících do organizování volnočasových aktivit (zejména animátorů volného času). Sekci „Celoživotní sebevýchova a sebezvzdělávání“ moderoval Vlastimil Švec a Mgr. Štefan Chudý. Jednání v sekci bylo organizováno formou panelové diskuse k vybraným tématům. Dvanáct účastníků této sekce diskutovalo zejména o proměnách přípravy učitelů, o sebezvzdělávání jako prostředku kariérního růstu, o formách a prostředcích sebevýchovy a sebezvzdělávání. Vzhledem k počtu účastníků všechny sekce pokračovaly ve svém jednání i ve druhém dni konference.

Program konference po uzavření jednání v sekcích ukončila společná diskuse všech účastníků. Moderátoři jednotlivých sekcí seznámili přítomné s tématy, o nichž bylo diskutováno. Upozornili na skutečnost, že referující zdůrazňovali zásadní proměnu hodnotového systému a její vliv na proces hledání a kodifikování nových morálních norem, dále poukazovali na postupnou reformu institucí zasahujících do procesu výchovy a vzdělávání, která má nedostatečnou oporu v legislativě a také na velmi pozvolnou změnu obsahu, metod a forem přípravy pedagogů. Někteří účastníci připomínali snahy spíše o pragmatické a rychlé zásahy místo skutečné reformy vzdělávání pedagogů. Závěrečná diskuse byla uzavřena apelem na užší spolupráci věd o výchově a vzdělávání, jak v rovině rozvoje pedagogického myšlení a tvorby teoretických koncepcí a vizí, tak v rovině jejich praktické realizace v různých prostředích, v nichž je výchova uskutečňována.

Dana Knotová

Reflexe problémů pedagogiky v dizertačních pracích studentů Doktorských studijních programů

V rámci snah o větší zapojení studentů doktorských studijních programů do akademického života uspořádala Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci 3. prosince 2003 studentkou vědeckou konferenci. Cílem konference bylo seznámit akademickou obec i širší odbornou veřejnost s tématy a průběžnými výsledky dizertačních prací studentů pedagogiky. Konference se zúčastnilo více než padesát doktorandů z Brna, Olomouce, Ostravy a Hradce Králové. Ústav pedagogických věd Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně zastupovali autoři této zprávy – interní studenti doktorského studijního programu.

V úvodu konference ke studentům v plénu promluvili odborní garanti akce Jan Průcha a Miroslav Chráska. Jejich příspěvky byly zaměřeny především na metodologické problémy pedagogiky, správné využívání metod a na nejčastější chyby, kterých se doktorandi dopouštějí při zpracování svých dizertačních prací. V plénu dále zazněla úvaha Jiřího Pospíšila, který zmínil filozofické kořeny a vybrané problémy pedagogického paradigmatu, a také příspěvek Davida Nocara, který se zabýval využitím informačních a komunikačních technologií ve vzdělávání.

V odpoledních hodinách se účastníci rozdělili do čtyř sekcí. První sekce byla obecně pedagogická, druhá byla sekce didaktik exaktních oborů, třetí sekce lingvistická a sekce čtvrtá byla zaměřena na umělecké, psychologické a další přibuzné obory.

V sekci obecně pedagogické nejprve vystoupila Daniela Králová, která se zabývala pedagogickými kompetencemi v kontextu teorie a praxe univerzitní přípravy učitelů sekundárního vzdělávání. Dále mohli účastníci vyslechnout vystoupení Jany Vašátkové, která přítomným přiblížila autoevaluační procesy ve škole a s tím související terminologické problémy. Taxonomií výukových cílů a učebních úloh na základní škole se zabýval Zdeněk Rakušan. Problematiku vzdělávání nadaných dětí nastínila Jitka Sejvalová. V návaznosti se nad otázkami domácí školy jako možného způsobu vzdělávání nadaných dětí zamýšlela Lucie Novotná. O standardizovaném pozorování komunikace v pedagogické realitě se pak zmínila Nikola Moslerová. Martin Sedláček představil přítomným vý-

sledky svého výzkumu, který se týkal srovnání stanovených cílů vzdělávání a výsledků vzdělávání na vybraných gymnáziích. Martin Skutil se zaměřil na historický vývoj maturitní zkoušky v Československu v letech 1918–1933. O metodě RWCT a jejím vlivu na klima třídy hovořila Jana Němcová, Hynek Martínek následně charakterizoval vývoj středních škol v 90. letech.

Již z jedné sekce je patrná pestrost témat, která jsou v současnosti řešena doktorandy na uvedených pracovištích. Pokud bychom se měli pokusit shrnout přednesené, můžeme konstatovat, že přece jen nejvíce příspěvků bylo věnováno obecné didaktice a oborovým didaktikám, což bylo možná způsobeno tím, že nejvíce doktorandů přijelo do Olomouce z Pedagogických fakult. Kromě didaktických témat se nejčastěji vyskytují taková témata, jako je klima třídy, pedagogická evaluace, kulturní antropologie a další.

Máme za to, že konference splnila pořadateli deklarovaný hlavní cíl – představit veřejnosti doktorandy zkoumaná témata. Druhým, explicitně nevyjádřeným záměrem konference, bylo vytvoření pracovních kontaktů mezi doktorandy. I to se, podle našeho mínění, podařilo splnit. Nezbyvá tedy, než poděkovat organizátorům za pečlivou přípravu a realizaci konference. Doufejme, že tímto prvním ročníkem byl položen základ pro víceletou tradici.

Martin Sedláček, Martin Skutil